

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU WYKRYCIA WSZAWICY w Zespole Szkół w Czemiernikach

Cel procedury:

Procedura ma zapewnić higieniczne warunki pobytu dzieci w szkole oraz chronić przed rozprzestrzenianiem się wszawicy w placówce.

Uczestnicy postępowania – zakres odpowiedzialności:

- a) **Rodzice (opiekunowie prawni)** zobowiązani są do systematycznego monitorowania czystości skóry głowy własnego dziecka oraz podejmowania natychmiastowych i skutecznych działań higienicznych w przypadku wykrycia u niego wszawicy.
- b) **Nauczyciele** zobowiązani są do natychmiastowego zgłaszania dyrektorowi szkoły oraz pielęgniarce szkolnej sygnałów dotyczących pojawienia się wszawicy w szkole.
- c) **Pracownicy obsługi** zobowiązani są zgłosić swoje podejrzenia co do wystąpienia wszawicy nauczycielowi bądź dyrektorowi.
- d) **Dyrektor** jest zobowiązany do zapewnienia dzieciom higienicznych warunków pobytu w szkole, a pracownikom higienicznych warunków pracy.

Sposoby zapoznania z treścią procedury:

1. Zapoznanie rodziców z obowiązującymi w szkole procedurami na zebraniach organizacyjnych na początku każdego roku szkolnego lub przez e-dziennik.
2. Rodzice mają prawo wyrażenia sprzeciwu do realizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej sprawowanej przez pielęgniarkę szkolną (na piśmie do dyrektora szkoły lub wychowawcy grupy). Dyrektor może wówczas wskazać inną osobę do wykonania kontroli czystości głowy ich dziecka.
3. Zapoznanie wszystkich pracowników szkoły z treścią procedury.

PROCEDURA

1. Dyrektor placówki po otrzymaniu informacji o wykryciu przypadku wszawicy, zarządza kontrolę (wykonywaną przez pielęgniarkę lub osobę upoważnioną) czystości skóry głowy wszystkich dzieci w grupie lub klasie z zachowaniem zasady intymności (kontrola indywidualna w wydzielonym pomieszczeniu).
2. Kontrola może zostać przeprowadzona także z inicjatywy pielęgniarki szkolnej;
3. Pielęgniarka (a w sytuacji braku pielęgniarki – wychowawca grupy) zawiadamia rodziców dzieci, u których stwierdzono wszawicę, o konieczności podjęcia niezwłocznie zabiegów higienicznych skóry głowy. W razie potrzeby instruuje rodziców o sposobie działań, informuje o konieczności poddania się kuracji wszystkich domowników i monitoruje skuteczność działań; jednocześnie informuje dyrektora placówki o wynikach kontroli i skali zjawiska.
4. W przypadku stwierdzenia wszawicy rodzic bądź opiekun prawny zobowiązany jest do niezwłocznego odebrania dziecka z placówki.
5. Nauczyciel informuje wszystkich rodziców o stwierdzeniu wszawicy w grupie dzieci, z zaleceniem codziennej kontroli czystości głowy dziecka oraz czystości głów domowników.
6. W celu uniknięcia rozprzestrzeniania się wszawicy rodzice (opiekunowie prawni) dziecka, u którego wystąpiła wszawica, powinni zatrzymać dziecko w domu do czasu likwidacji zakażenia, podejmując skuteczne i intensywne zabiegi, by skrócić czas nieobecności w szkole do niezbędnego minimum.
7. Pielęgniarka szkolna/lub inna wyznaczona osoba, po upływie 7 – 10 dni kontroluje stan czystości skóry głowy dzieci po przeprowadzonych zabiegach higienicznych przez rodziców;
8. Jeśli zalecone działania okażą się nieskuteczne, pielęgniarka zawiadamia o tym dyrektora placówki w celu podjęcia bardziej radykalnych kroków (m.in. zawiadomienie ośrodka pomocy społecznej o konieczności wzmożenia nadzoru nad realizacją funkcji opiekuńczych przez rodziców dziecka oraz udzielenia potrzebnego wsparcia).

Objawy, leczenie, profilaktyka i zapobieganie chorobom pasożytniczym skóry i głowy.

WSZAWICA

Wszawica to przede wszystkim wszy pasożytujące na ciele człowieka i zmiany skórne przez nie wywoływane. Wszy pasożytujące na skórze człowieka powodują ukąszenia i następujące zwykle po nich niewielkie grudki obrzękowe. W miejscach ukąszenia człowiek odczuwa świąd. Wskutek drapania powstają liczne przerwosy, nadżerki pokryte strupami, często dochodzi też do wtórnego nadkażenia chorobowo zmienionej skóry. Wszawica jest rozpowszechniona we wszystkich krajach świata. Wszawica głowowa to powszechny problem, który nie jest wyłącznie oznaką braku higieny. Każdy może nabawić się wszawicy, szczególnie podatne są dzieci i młodzież, którzy przebywają w skupiskach (żłobek, przedszkole, szkoła). Zazwyczaj zauważa się wszy, gdy pojawia się dokuczliwy świąd skóry głowy. W wyniku drapania dochodzi do uszkodzenia skóry i w efekcie – wystąpienia strupów. Czasem swędzenie nie występuje, a wszy odkrywa się przypadkowo, czesząc się lub myjąc włosy. Na włosach mogą być też obecne tylko jajeczka (gnidy), która wyglądają jak małe (około 1mm) białe lub szare „skorupki”. Są one przyklejone do włosów tak mocno, że trudno je oderwać. Białe płatki, które łatwo spadają z włosów, to martwa skóra lub łupież. W tym wypadku osoba zakażona może nie czuć swędzenia. Wszy najczęściej gnieźdzą się na karku, skroniach i za uszami. Aby je zobaczyć, trzeba podnieść włosy ruchem „pod prąd” i pozwolić im bardzo powoli opadać obserwując jednocześnie bardzo dokładnie. W zależności od czynnika wywołującego zmiany, wszawicę dzielimy na głowową, odzieżową, łonową.

Wszawica głowowa

Wesz głowowa ma długość 2 – 3 mm, kolor brudnobiały lub szary, który może stać się jaśniejszy lub ciemniejszy zależnie od koloru włosów człowieka. Żyje około miesiąca, jednak poza głową człowieka może przeżyć 1 – 2 dni. Samiczka składa od 100 do 300 jajeczek dziennie nazywanych gnidami, które przylegają mocno do włosów dzięki substancji klejącej. W ciągu 6 do 10 dni rodzi się larwa, która przeradza się w dorosłego pasożyta w ciągu następnych 10 dni. Wesz głowowa umiejscawia się najczęściej w okolicy potylicznej i skroniowej. W tych okolicach zmiany są najbardziej nasilone. W wyniku drapania wytwarzają się powierzchnie sącące, pokryte strupami, z tendencją do wtórnych infekcji zmienionej skóry.

Występowanie wszawicy wśród dzieci i młodzieży nasila się w okresie wakacyjnym, szczególnie wśród dzieci młodszych, które nie potrafią jeszcze

samodzielnie dbać o higienę osobistą. Przebywanie dzieci w skupiskach podczas wyjazdów, wspólna zabawa i wypoczynek sprzyjają rozprzestrzenianiu się wszawicy.

Wskazania profilaktyczne dla rodziców i dzieci

- związywanie długich włosów lub krótkie włosy ułatwiające pielęgnację skóry głowy i włosów;
- używanie wyłącznie osobistych przyborów higienicznych do pielęgnacji skóry i włosów;
- codzienne czesanie i szczotkowanie włosów;
- mycie skóry głowy i włosów w miarę potrzeb, nie rzadziej niż raz w tygodniu;
- wyposażenie dzieci w środki higieniczne ułatwiające rozczesywanie i wyczesywanie włosów;
- po powrocie do domu – systematyczne sprawdzanie czystości skóry głowy i włosów oraz systematyczne kontrole w okresie uczęszczania dziecka do przedszkola, szkoły lub innej placówki.

Jeśli zauważy się gnidy lub wszy we włosach, należy zastosować preparaty (dostępne w aptekach), które skutecznie likwidują pasożyty i ich jaja. W sytuacji wystąpienia wszawicy u dziecka, kuracji powinni się poddać wszyscy domownicy. Podstawowe zasady profilaktyki wszawicy to stała systematyczna kontrola czystości skóry i włosów, którą wykonują rodzice lub opiekunowie i natychmiastowa likwidacja gnid i wszy w przypadku ich zauważenia. W takiej sytuacji rodzice powinni również poinformować rodziców wszystkich dzieci, z którymi miało ono kontakt. Pomoże to w likwidacji ogniska wszawicy i zapobiegnie nawracającemu wzajemnemu zakażaniu się dzieci.